

Egervári Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde
8913 Egervár, József Attila út 13.

MINI BÖLCSŐDE

SZAKMAI PROGRAMJA

2024.

Tartalom

Az intézmény adatai	4
1. Általános rendelkezések	5
A mini bölcsőde működési alapdokumentumai:.....	6
2.1. Az ellátandó célcsoport.....	7
2.2. Az ellátandó terület jellemzői	7
2.3. Minőségpolitika	7
2.4. Küldetés	8
2.5. Hitvallás.....	9
2.6. A kisgyermeknevelő, mint modell.....	9
2.7. Gyermekkép.....	10
2.8. Bölcsődekép.....	10
3. A mini bölcsődei program megvalósításának erőforrásai.....	11
3.1. Humán erőforrás	11
3.2. Tárgyi feltételek.....	12
5. A mini bölcsőde együttműködése.....	13
5.1 Intézményen belüli együttműködés	13
5.2. Más intézményekkel történő együttműködés	14
6. A mini bölcsődei nevelés – gondozás célja	14
6.1. A mini bölcsődei nevelés alapelvei	15
7.2. Egészségvédelem, az egészséges testi fejlődés elősegítése, megalapozása.....	17
7.3. Az érzelmi fejlődés és szocializáció segítése	18
7.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	19
8.1.Kapcsolat a szülővel	21
8.2. Családlátogatás	21
8.3. Szülőcsoportos beszélgetések.....	22
8.5. Szakmai kapcsolatok más intézményekkel.....	22
8.6. Beszoktatás - adaptáció.....	23
8.7. Napirend	24
8.8. Egészségmegőrzés, prevenció	24
8.9. Az ellátás igénybevételének módja	24

Egervári Mesevár Mini Bölcsőde - Szakmai Program

9. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei	25
9.1. Gondozás	25
9.2. Játék	27
9.3. Mondóka, ének	28
9.4. Vers, mese	29
9.5. Alkotótevékenység	29
9.6. Egyéb tevékenységek.....	30
9.7. Mozgás.....	31
9.8. Tanulás.....	32
10. Dokumentáció.....	33
10.1. Intézményi dokumentumok,	33
10.2. Kisgyermeknevelő által vezetett dokumentumok.....	34
11. A gyermek, a szülő, a kisgyermeknevelő jogai, jogainak védelme	34
12. Gyermekvédelem a bölcsődében	36
13. A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére	37
14. Hagyományok, ünnepek, rendezvények a bölcsődében	37
15. Ellenőrzés, értékelés, továbbképzés	38
15.1. Jövőkép.....	38
15.2. A mini bölcsőde hatékonyságát a következő jellemzők feltételezik:	39
15.3. Vezetői elkötelezettség és felelősségvállalás.....	39
15.4. Vezetői feladatok.....	39
15.5. Továbbképzés	40
16. Összegzés.....	40
Záró rendelkezések.....	41
Legitimációs záradék.....	41

„A nevelésben a kisgyermekkor sokkal fontosabb a következő éveknél. Amit ez a kor elront vagy elmulaszt, később helyrehozni nem lehet. Ezekben az években eldőlni az ember sorsa jóformán egész életére.”

(KodályZoltán)

Az intézmény adatai

Az intézmény megnevezése: Egervári Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde

Az intézmény székhelye: 8913 Egervár, József Attila út 13.

Telefon: 92 364-019

E-mail: mesevarovi@egervar.hu

Honlap: www.egervar.hu

A program benyújtója: Kovács Szilvia intézményvezető

Az intézmény működési területe: Egervár község közigazgatási területe

Az intézmény alapító és fenntartó szerve: Egervár Község Önkormányzata

Fenntartó székhelye: 8913 Egervár, Vár utca2.

Az intézmény irányító szerve: Egervár Község Önkormányzati Képviselőtestülete

Székhelye:8913 Egervár, Vár utca 2.

A bölcsődei férőhelyek maximális száma:7

Kormányzati funkció száma, megnevezése:

- 104031Gyermekek bölcsődében és mini bölcsődében történő ellátása

Az intézmény alaptevékenysége: Mini Bölcsődei ellátás 20 hetes kortól – 3 éves korig.

Az intézmény pénzügyi-gazdasági feladatait az Egervári Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

A Szakmai program érvényességi ideje: 2024. 09. 01-től

A program módosítását a fenntartó és a nevelőtestület kezdeményezheti.

BEVEZETÉS

Egervár Község Önkormányzati Képviselőtestülete az Egervári Óvoda átszervezésével többcélú óvoda-bölcsődeként működő, bölcsődei ellátást biztosító többcélú intézményt hozott létre, Egervári Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde elnevezéssel.

Az Egervári Mesevár Mini Bölcsőde a 20 hetestől a 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését és gondozását biztosító, bölcsődei tevékenységet ellátó önkormányzati fenntartású intézmény, mely a gyermekjóléti alapellátások körébe tartozik. Az intézmény kialakítása, a tárgyi feltételek megteremtése a „Kisgyermek nevelési intézményfejlesztés Egerváron” című TOP-1.4.-15-ZA1-2016-00025 azonosító számú pályázat keretén belül valósult meg.

Az Egervári Mini Bölcsőde saját nevelési - gondozási program szerint dolgozik, amely összhangban áll „A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjával”.

Ez biztosítja a mini bölcsődével kapcsolatos általános igények teljesítését és az intézmény szakmai önállóságát, a családok és a fenntartó elvárásaihoz és a helyi lehetőségekhez való igazodást.

A szakmai program figyelembe veszi a bölcsődékben folyó nevelő-gondozó munka szakmai alapelveit. Ezeknek az elveknek az elfogadása és a gyakorlatban való alkalmazása a mini bölcsőde nevelő-gondozó munkájának minimum követelménye.

1. Általános rendelkezések

A bölcsődei nevelési-gondozási programunkat az alábbi jogszabályok és EU, ENSZ ajánlások és Emberi jogok nyilatkozatai alapján és figyelembevételével határoztuk meg:

- 1997. évi XXXI. tv. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről (ez a Gyermekvédelmi törvény végrehajtási utasítása)
- 8/2000. ESZCSM. rendelet: a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 257/2000.(XII.26) Korm. rendelet: a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992.évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 9/2000. ESZCSM. rendelet: a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 14/1994.(VI.24.) MKM rendelet: a képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgálatokról
- az ENSZ Egyezmény a gyermek jogairól

- az Európa Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni gyermekellátásról
- bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata és szakmai, módszertani alapelveinek figyelembevétele.

Ezen jogi és szakmai rendelkezések betartása meghatározza a nevelő-gondozó szakmai munka alapelveit.

A mini bölcsőde működési alapidokumentumai:

- Alapító Okirat
- Szakmai Program
- Házirend
- Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ)

2. Helyzetelemzés

Bölcsődénk bemutatása:

- Egervár Zalaegerszegtől északra, a 74-es főút mentén, Zala és Vas megye határán, a Sárvíz-patak völgyében, a hajdan mocsaras völgy nyugati szélén fekszik. A község lakosságszáma 2024. évben 1057 fő. Egervár Zala megye északi részén, Zalaegerszegtől 10 km-re fekvő település. A községben általános iskola és óvoda is működik. Az óvoda és mini bölcsőde épülete országút mellett fekszik, mozgásra kiválóan alkalmas nagy játszótérrel, zöldterülettel rendelkezik. Az épületben a régebb óta működő óvoda mellett kialakításra került egy mini bölcsődei csoport is.
- A gyermekintézményt a településen élő kisgyermekes családok veszik igénybe, hogy a szülők újra munkába állhassanak. Jellemzően az elmúlt időszakban, a községben családi házas építkezések, felújítások kezdődtek, növekszik a fiatal családok száma.
- Mini bölcsődénk 2019. szeptember 01-én nyitotta meg kapuit. Az intézmény épületében, önálló intézményegységként működik.
- A mini bölcsőde ideális környezet 20 hetes kortól 3 éves korig a gyermekek neveléséhez, gondozásához. A mini bölcsődei csoportba legfeljebb **7, maximum 8 gyermek vehető fel, ha minden gyermek betöltötte a második életévét.**
- A bölcsőde, mint a gyermekjóléti alapellátás része a családban nevelkedő **gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését és gondozását végző intézmény.** Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, a bölcsődei nevelési-gondozási év végéig maradhat az intézményben. Amennyiben még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében.
- A Mini Bölcsődei egység egy csoportszobából, egy öltözőből, egy mosdóból és egy saját udvarrészből áll.
- Nyitvatartási időtartama lehetőség szerint a szülő munkarendjéhez igazodik. 7-17 óráig biztosítja a kisgyermekek ellátását.
- A bölcsőde a hivatalos, törvény által biztosított ünnepnapokon van zárva. A nyári és téli bezárásokat a szülők igényeihez igazodva a fenntartó állapítja meg.

A **bölcsődébe felvehető** minden olyan kisgyermek, akinek a szülei valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozását. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény kiemeli olyan kisgyermek – szociális vagy egyéb ok miatt – felvételi lehetőségét, akinek egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei gondozás, nevelés.

A gyermek felvételét a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti:

- Körzeti védőnő
- Házi orvos-gyermekorvos
- Szakértői és rehabilitációs bizottság
- Gyermekjóléti Szolgálat családgondozó
- Gyámhatóság

2.1. Az ellátandó célcsoport

Egervár községben ellátási kötelezettséggel működik, továbbá ellátja azoknak a gyerekeknek a gondozását akik a szülők szabad intézményválasztási joga alapján a mini bölcsődébe felvételt nyertek.

Mini bölcsődénkben ellátjuk azokat a kisgyermeket, akinek szülei munkavállalásuk miatt nem tudják megoldani gyermekeik napközbeni felügyeletét.

Továbbá férőhelyet biztosítunk azon gyermekeknek, akinek szociális vagy egyéb ok miatt szükséges a bölcsődei nevelés, gondozás.

Eltérő fejlődésű gyermeket szakértői bizottság szakvéleménye alapján lehet felvenni, melynek legrövidebb időtartama 3 hónap, ezt követően szakértői team dönt a gyermek ellátásáról. A sajátos nevelésű igényű gyermekek bölcsődei elhelyezése az egészséges gyermekekkel közös csoportban történik.

2.2. Az ellátandó terület jellemzői

- A mini bölcsőde létrehozásának célja Egervár település ellátási területén élő kisgyermekes családok gyermekjóléti szolgáltatásainak bővítése volt.
- A község vezetői szociálisan érzékenyek és azon fáradoznak, hogy ne maradjon napközbeni ellátás nélkül a bölcsődés korosztály sem.
- A hagyományos anyai-női szerepek megváltoztak, a családok szűkös anyagi keretei miatt fontos a munkavállalás mindkét szülőt tekintve, a gyermekek napközbeni ellátása iránti igény megnövekedett, a gyermek ellátása a családban nem megoldott, ezért a mini bölcsőde fenntartása és működtetése indokolt és szükséges.
- Fontos feladat a településre költöző fiatal családok igényeinek, szükségleteinek kielégítése.

2.3. Minőségpolitika

- Napközbeni kisgyermekellátást nyújtó intézményünk tevékenységét a magas nevelési – gondozási színvonal elérése, a minőségi ellátásra való törekvés határozza meg.

- Feladatunknak tekintjük, hogy biztonságot, nyugalmat, szeretetet adó légkört és megfelelő személyi és tárgyi környezetet teremtsünk azon kisgyermek számára, akiket szülei napközben az intézményben dolgozó szakemberek gondjaira bízunk.
- **Cél:** olyan gyermekközpontú intézmény működtetése, ahol a gyermekek testi-lelki szükségleteinek kielégítése, gondozása és nevelése tevékeny, érzélem gazdag, derűs és családi légkörben folyik, az egyéni fejlődés ütemét figyelembe véve.
- Tisztában vagyunk azzal, hogy a család pótolhatatlan, hogy mekkora aggodalommal és izgalommal jár minden szülő számára a „külső segítség” igénybevétele gyermekük nevelésében. Ezért munkánk meghatározója, legfőbb motivációja csak a szeretet az elfogadás és az igényesség lehet.
- Nevelésfilozófiánk lényege, hogy a gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető individuum.
- Központban a gyermeki személyiség tisztelete, az egyéni differenciált bánásmód, a családi nevelés értékrendjének előtérbe helyezése és összehangolása a közösségi nevelést meghatározó értékrenddel, az egymás iránti megbecsülés, tolerancia, empátia, következetesség és a másság elfogadása áll.
- Nevelési elveink megvalósítását állandó, ön és továbbképzéssel igyekszünk biztosítani, mely munkánk színvonalának és azon törekvésünk záloga is, hogy kiegyensúlyozott, derűs, érdeklődő, nyitott és kreatív gyermekek lépjenek tovább a fejlődésük egy magasabb fokán rájuk váró közösségbe.

2.4.Küldetés

- Intézményünkben a törvényi előírások és a helyi igények szerinti színvonalas szakmai szolgáltatás biztosítása.
- A mini bölcsőde harmonikus és egészséges életterének kialakítása, a kisgyermek egyéni nevelése, gondozása. A szülővel a bizalom alapuló, segítő partneri kapcsolat kialakítása

Fontos számunkra a családok segítése, a ránk bízott gyermekeket sok szeretettel vesszük körül:

- Törekszünk a rendszerességre,
- Fejlesszük az együttműködési és társas kapcsolatokat,
- Lehetőséget adunk egyéni képességek fejlesztésére, kibontakoztatására,
- Motiválunk, dicsérünk,
- Fontosnak tartjuk az érzelmi nevelést, a másság elfogadását, a toleráns magatartás elsajátítását,
- Pozitív életszemléletre nevelünk,
- A szülővel is igyekszünk elfogadtatni nevelési értékeinket: egyéni bánásmód, erkölcsi normák, szeretet, biztonság, tolerancia.

Munkánk színvonalának biztosítása

- az életkornak megfelelő, korszerű tárgyi környezet,
- jól képzett, odafigyelő és hozzáértő szakemberek,
- a gyermekek méltóságának tiszteletben tartása,
- a szülői jogok és igények mindenkor figyelembe vétele,
- integrált gondozás – nevelés,
- a gyermekek fejlődésének nyomon követése,
- társintézményekkel való kapcsolattartás.

Az eredményes, sikeres munka bizonyítéka: gyermeki bizalom, öröm, kiegyensúlyozott fejlődés, a családok elégedettsége az óvodák pozitív visszajelzése.

2.5.Hitvallás

- Biztonságérzetet nyújtó, érzelmek gazdag környezet kialakítása, melyben a gyermek saját képességei szerint fejlődhet, megízlelheti az önfelelt aktív játék örömeit, mely képessé teszi a későbbi élet során a kreatív tovább fejlődésre, élmény és fantázia világa gazdagodhat, és kialakulhat az esztétikum iránti érzékenysége.
- A mini bölcsődei nevelésben nagyon fontos a személyre szóló bánásmód, mely a gyermekek egyéni sajátosságához és igényeihez igazodó nevelést és gondozást jelent.
- Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből a körül ölelő világra nyitott, érdeklődő, fogékony, önállóan gondolkodni tudó emberek váljanak.
- Ezen tulajdonságok megszerzése közben sajátíthatják el a társadalmi együttélés alapvető szabályait, mely a későbbiekben segíti a társadalomba való beilleszkedésüket.
- Az élet első éveiben ezt csak az egyéni fejlődési ütemükhöz igazodó fejlesztéssel lehet elérni.

2.6.A kisgyermeknevelő, mint modell

- A jó kisgyermeknevelő szeret aprólékos gondokkal dolgozni, élvezni, hogy munkája nyomán fejlődés fakad, és örömet szerez neki a fejlődés megfigyelése.
- Van türelme várni, megfigyelni, de ha szükség van a beavatkozásra, azt körültekintően, tapintatosan teszi.
- Rendelkezik a figyelemösszpontosításának és megosztásának képességével, jó hallási és látási emlékezettel, áttekintőképesség és megfelelő munkaszervezési adottságokkal, hogy a váratlan feladatokat be tudja illeszteni a munka menetébe.
- Kiegyensúlyozott, nyugodt, biztonságos a testmozgása, mozdulatai lágyak, puhák és finomak.
- Bölcsődés korban, de későbbi életkorban is a példa a leghatásosabb nevelő erő egyike. Ebben az életkorban különösen meghatározó a kisgyermeknevelő személyisége, hiszen a gyermek teljesen kritikátlanul, válogatás nélkül utánoz, kizárólag a szeretet és érzelmileg legközelebb álló felnőtt kedvéért.
- A kisgyermeknevelő biztonságot és harmóniát sugárzó egyénisége, feltétlenül hatni fog a gyermeki személyiség fejlődésére.

- Napközben helyettesítenie kell az anyát, a biztonságérzetet öleléssel, simogatással és szeretgetéssel kell biztosítani.
- El kell fogadnia, hogy nemcsak ő irányíthatja a gyermeket, hanem a gyermek is hat rá. Kapcsolatuk aktív és kölcsönös.
- Ez a nevelői magatartás feltételezi az önállóságot, a rugalmasságot, a döntési- és helyzetfelismerő képesség meglétét.

2.7. Gyermekkép

- Egészséges és esztétikus környezetben biztosítjuk a gyermekek teljes körű fejlődését és jólétét.
- Minden gyermekben tiszteljük az embert, igyekszünk a gyermekeket minél mélyebben megismerni és megérteni.
- A gyermekeket megtanítjuk egymás tiszteletére, arra, hogy megismerjék egymást és el tudják fogadni egymást.
- Törekszünk a bennük rejlő értékek kibontakoztatására, kiteljesítésére.
- ***A játékot a gyermek elsődleges tevékenységi formájának tekintjük***, biztosítjuk, hogy rajta keresztül megismerje a világot és kipróbálja, gyakorolja, kiélje és feldolgozza az őt ért élményeket.
- Elősegítjük a társas beilleszkedést és a humanista magatartás szokásainak elsajátítását.
- Segítő, támogató hatással törekszünk, hogy a speciális szükségletű vagy szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek személyre szabott fejlesztését a szülőkkel egyetértésben segítsük.
- Számunkra közös alapelv a gyermekről kialakított kép, mely munkánk sarokköve.

2.8. Bölcsődekép

- A mini bölcsőde, mint a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését, gondozását, végző intézmény.
- Személyiségének szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó.
- Megfelelő személyi- tárgyi feltételeket biztosítunk 20 hetes kortól 3 éves korig azért, hogy testi, lelki szociális fejlődésük zavartalan legyen.
- Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi, vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, 4 évének betöltését követő augusztus 31-ig neveljük és gondozzuk a bölcsődében.
- Jövőképünkben olyan intézmény él, ahol a szülők aktív részesei a bölcsődei életnek, hiszen ők ismerik legjobban gyermekeiket. Fontosnak tartjuk a családokkal való szoros együttműködést.
- Egységes mini bölcsődei kultúra kialakítására törekszünk, amelyben a családok támogatásával megfelelő figyelmet tudunk szentelni a gyermekek fejlődésének.

2.9. Pedagógiai hitvallás

- Fontosnak tartjuk a mini bölcsődei keretek között a biztonságérzetet nyújtó, szeretetteljes környezetben, a kisgyermeknek saját ütemükben fejlődjenek, megtapasztalják, átéljék az önfeledt, aktív játék örömét.
- A bölcsődei nevelés során gazdagodjék élmény- és fantáziaviláguk, váljanak képessé további életszakaszaikban a kreatív fejlődésre, alakuljon ki az esztétikum iránti érzékenységük.
- Testi-lelki harmóniában, érdeklődő, nyitott, fogékony, önállóan és közösségben is gondolkodni tudó gyermekekké válnak.
- A gyermekek életkorának, egészségügyi – és nevelési szempontoknak megfelelő, bőséges, színes játékkészlet és egyéb fejlesztő eszközök biztosításával a kreativitást és a készségeket fejlesztjük.
- A családokkal való aktív együttműködésre törekszünk, őket támogatva részt venni a gyermek személyiségének formálásában.
- Kiemelten fontos feladatunk a családi hangulatú bölcsődei légkör.

3. A mini bölcsődei program megvalósításának erőforrásai

3.1. Humán erőforrás

Bölcsődei dolgozók és helyettesítésük

Kisgyermeknevelő: 1,5 fő, a gyermekek nevelését és gondozását szakképzett kisgyermeknevelők végzik szakmai képesítéssel. Munkatársaink kisgyermekgondozó és nevelő középfokú végzettséggel rendelkeznek.

A bölcsődevezetői feladatokat heti 1 órában a csoportvezető kisgyermeknevelő látja el, szükség esetén együttműködve az intézményvezetővel.

Továbbképzése: szakmai fejlődését biztosítja, hogy folyamatos szakmai továbbképzésben kötelesek részt venni. A továbbképzési kötelezettség minősített továbbképzéseken való részvétellel teljesíthető. A továbbképzés továbbképzési időszakokban teljesíthető. A továbbképzési időszak tartama 4 év. A továbbképzési kötelezettség teljesítéséről a nyilvántartó igazolást állít ki.

Kisgyermeknevelő- hiányása esetén a részmunkaidős kisgyermeknevelő helyettesíti, aki kisgyermekgondozó- és nevelő középfokú végzettséggel rendelkezik.

Bölcsődei dajka: 2 fő részfoglalkoztatott, középfokú végzettséggel, érettségivel és OKJ-s csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó képzettséggel rendelkezik, vagy a bölcsődei dajka munkakör ellátására szervezett tanfolyam elvégzéséről szóló tanúsítvánnyal rendelkezik, vagy vállalja a bölcsődei dajka tanfolyam elvégzését.

A nem kisgyermeknevelő munkakörben alkalmazott dolgozó akkor tudja eredményesen segíteni a munkát, ha látja helyét, szerepét a mini bölcsőde egészében. Olyan empatikus

képességgel kell rendelkeznie, amely alkalmassá teszi őt arra, hogy megfelelő társa legyen a kisgyermeknevelőnek a gyermeki személyiség kibontakoztatásában.

Bölcsődei dajkát hiányzása esetén bölcsődei vagy óvodai dajka helyettesíti.

3.2. Tárgyi feltételek

Az intézmény épületében megfelelő a fűtési, a víz és a világítási rendszer. A bölcsődében kialakított helyiségek a szükséges eszközökkel vannak berendezve. A felszerelési tárgyak mennyiségileg és minőségileg az előírásoknak megfelelőek.

Átadó helyiség

Alapterülete és felszereltsége megfelelő. Kielégíti a bölcsődés korú gyermekek öltöztetési igényeit, jellel ellátott bölcsődei öltözőszekrényeket biztosítunk.

Fürdőszoba

Kielégíti a napjainkban kívánatos nevelési és gondozási igényeket. Felszereltsége az előírásoknak megfelelő. Közvetlenül kapcsolódik a csoportszobához.

Gyermekszoba

- A csoportszobát úgy rendezzük be, hogy a kicsik egészséges fejlődése biztosítva legyen, mozgás és játékgigényük kielégítést nyerhessen, kedvükre játszhassanak társaikkal és kisgyermeknevelőjükkel.
- A bútorok, és mozgásfejlesztő eszközök a gyermekek számára megfelelő méretűek. A csoportszoba berendezésénél, a játékok kiválasztásánál a gyermekek életkori sajátosságait, eltérő igényeit is figyelembe vesszük. valamint a szakmai előírásoknak megfelelően vannak felkínálva.
- A fejlesztő eszközök megfelelő mennyiségben és minőségben állnak a rendelkezésünkre.
- A megfelelő, változatos eszközökkel jól felszerelt tornaszoba a mozgásfejlesztés lehetőségét teszi lehetővé.

Játászóudvar

- A mini bölcsődénk játszókertje gyermekközpontú szemléletet tükröz. A bölcsődés korú gyermek apró természetéhez illő felszerelést (rögzített és mobil kerti, ill. nagymozgás fejlesztő játékok), és a futkározáshoz szabad teret talál. A beépített játékeszközök biztonsággal használhatók.
- Udvarunk füves területe ideális a futkosáshoz, az ugráláshoz, az ülő játékhöz. A homokozó a legkisebbeknek való változatban készült. Az árnyékolás megoldott.
- Nyáron különösen sok időt töltenek a ránk bízott gyermekek a szabadban. A szabadban tartózkodás a szobai játék egyformaságát megszakítja, változatosságot, vidámságot jelent.

- Télen (bár lényegesen kevesebb időt lehet a szabadban tölteni) is vidám gyermekektől hangos az udvar. Lehet a friss hóban szaladgálni, szánkózni, havat lapátolgatni a kisvödörökbe.

4. A mini bölcsőde alapfeladatai

- Mini bölcsődénk alaptevékenysége napközbeni ellátást nyújtani a gyermekek számára, a szülők munkaideje alatt, továbbá a 3 éven aluli gyermekek nevelése-gondozása, harmonikus testi szellemi fejlődésének segítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.
- A mini bölcsőde naponta reggel 7⁰⁰-tól fogadja az érkező gyermekeket.
- A gyermekek hazavitelére délután 17⁰⁰ óráig van lehetőség.
- A mini bölcsőde 7, maximum 8 gyermek számára biztosítja a napközbeni ellátást, abban az esetben, ha minden gyermek betöltötte a második életévét.
- A mini bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő – 20 hetes - 3 éves korú – gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény.
- A szakmai program figyelembe veszi a bölcsődékben folyó nevelő-gondozó munka szakmai alapelveit. Ezeknek az elveknek az elfogadása és a gyakorlatban való alkalmazása a mini bölcsőde nevelő-gondozó munkájának minimum követelménye.

5. A mini bölcsőde együttműködése

5.1 Intézményen belüli együttműködés

Célunk, hogy a meghatározott szakmai alapelvek mentén a lehető legtökéletesebb ellátást biztosítsuk a kisgyermekeknek, éppen ezért elengedhetetlen a rendszeres kapcsolattartás az intézmény vezetőjével.

Egervári Mesevár Óvoda

- A többcélú intézmény önálló szakmai egységekkel működik. A szakmai önállóság és kompetencia biztosított.
- Mivel az intézményegységek egy épületben vannak, együttműködésük napi szinten biztosított.
- Kölcsönös érdeklődés révén lehetővé válik egymás munkájának, céljainak megismerése, megértése, ezáltal a gyermekek számára az átmenet is zökkenő mentesebbé válhat.
- A mini bölcsődés gyermekeket meglátogatják azok az óvodapedagógusok, akikhez kerülnek majd az óvodában.
- A visszalátogatás is hasonlóan történik, meglátogatják, nyomon követik óvodai életüket.
- Lehetőséget biztosítunk arra is, hogy a gyermek a mini bölcsődei jelét az óvodában is megkapja.

A kapcsolattartás formái:

- Kölcsönös látogatások - az óvodapedagógus meglátogatja a gyermekeket a mini bölcsődében.
- A mini bölcsődés gyermekek is többször ellátogatnak az óvodába.
- Rendezvények, ünnepek látogatása, közös programok szervezése.
- Fokozatos beszoktatás az óvodába (szülő, kisgyermeknevelő segítségével).
- Kölcsönös tapasztalatcsere, tájékozódás a gyermekek fejlődéséről.
- Az óvodapedagógusok és kisgyermeknevelő kölcsönösen részt vesznek a szülői értekezleteken, közös programokon.

5.2. Más intézményekkel történő együttműködés

Fenntartó

- Intézményünk fenntartója Egervár Község Önkormányzata, mellyel a kapcsolatot az intézményvezető tartja. A fenntartó meghatározza a szakmai munka feltételeit és a feladatok révén annak rendjét is.
- A kapcsolat egyfelől hivatali-hatósági, másfelől támogató, segítő jellegű.

TÁMASZ Alapszolgáltatási Intézmény

- Mini bölcsődei dolgozóként és a jelzőrendszer tagjaként kötelességünk, hogy gyermekbántalmazás vagy -veszélyeztetés esetén jelezzük azt a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat felé.
- Tapasztalatcsere lehetőségünk nyílik a jelzőrendszeri tanácskozások alkalmával.

Megyei Módszertani Intézménnyel /Bázisintézménnyel

- Bázisintézményi programokon való részvétel.
- Módszertani egyeztetések, értekezletek alkalmával szakmai és működési támogatás igénybevétele.
- Szakmai továbbképzéseken való részvétel.
- Szakmai, működési, működtetési tanácsadás igénybevétele a módszertani intézmény szakértőitől, a velük való hatékony együttműködés erősítése.

A mini bölcsőde a gyermeki jogok és a gyermekek érdekének érvényesítésének teljesítése során minden olyan intézménnyel és szakemberrel együttműködik, aki részt vesz az intézményi feladatok teljesítésében, és szolgáltatást nyújt a családoknak /Házi Gyermekorvosi Szolgálat, Védőnői Szolgálat/.

6. A mini bölcsődei nevelés – gondozás célja

Mini bölcsődei nevelés célja:

- hogy a kisgyermekek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz.

- A mini bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.
- A mini bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson.
- A mini bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.
- A hátrányos helyzetű (szegény, periférián élő) családok gyermekei esetében a hátrányok és következményeinek enyhítése.
- A fentieket figyelembe véve mini bölcsődénk célja a gyermek testi-lelki szükségleteinek kielégítése, személyiségfejlődésének elősegítése, mely a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül történik.

6.1. A mini bölcsődei nevelés alapelvei

A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

A koragyermekkori intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.

A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológias szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévükben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömeit, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

7. A mini bölcsődei nevelés – gondozás feladata

A mini bölcsőde a szülők munkavégzése, betegsége vagy egyéb ok miatt ellátatlan gyermekek nappali felügyeletét, szakszerű nevelését – gondozását biztosítja.

- Alapellátás keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújtunk a 3 éven aluli gyermekek számára. Intézményünkben 20 hetes kortól fogadjuk az egészséges gyermekeket.
- A családban élő gyermekek életkorának és egészségi állapotának megfelelő nevelést – gondozást, foglalkoztatást és étkeztetést biztosítunk azon gyermekek számára, akiknek szülei munkavégzésük, betegségük, szociális helyzetük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.
- A hátrányos helyzetű gyermek esetében a hátrányok és következmények enyhítésére törekszünk.

A nevelés- gondozás feladatai

- A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése.
- Az egészséges testi fejlődés elősegítése,
- Az érzelmi fejlődés, szocializáció segítése,
- A megismerő folyamatok fejlődésének elősegítése

7.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

- A mini bölcsőde fontos szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. Lényeges a család erősségeinek megismerése, támogatását a pozitívumok kiemelésével valósítjuk meg.
- A kisgyermek harmonikus fejlődésének elengedhetetlen feltétele a szülők és a kisgyermeknevelő közötti kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat.
- A szülő közvetíti gyermeke szokásait, szükségleteit a kisgyermeknevelő felé, aki szaktudását alkalmazva, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a gyermek fejlődésével, nevelésével kapcsolatos ismereteket, módszereket.

7.2. Egészségvédelem, az egészséges testi fejlődés elősegítése, megalapozása

- A gyermekek egészséges életmódjának megalapozását a gondozás teszi lehetővé, amely elősegíti a gyermek biológiai – fiziológiai szükségleteinek kielégítését.

- Nevelő hatása a gondozás közben, a kultúrhigiénés szokások kialakításában és a testi képességek alapjainak differenciált fejlődésében mutatkozik meg.
- Az egészséges életmódhoz szorosan hozzátartozik az alapvető szükségletek, a **táplálkozás, a pihenés, a mozgás, a szabadlevegő, az aktív tevékenység**, a biztonságos **környezet**.
- Általános elve a közösség szükségletei mellett az egyes gyermek szükségleteinek figyelembe vétele. Ehhez tartozik a mini bölcsőde nyitva tartása, az összhang kialakítása az otthoni napirenddel, figyelembe véve, hogy a szükségletek az életkorral változnak, befolyásolják az évszakok is.
- **A folyamatos napirend** megvalósulását segíti a három évenaluli korcsoportra kidolgozott napirend.
- A napirend fontos szerepet játszik abban, hogy a gondozás, és az étkezés időpontjai minden nap közel azonos időpontban kerülnek sorra.
- A kialakított étkezési időpontoknak köszönhetően nagyon hamar kialakul a gyermekeknél, hogy pont arra az időpontra lesznek éhesek, mikor ők következnek az evésnél. Egészen addig, amíg ez a kialakult időpont elérkezik a gyermek nyugodtan, elmélyülten tevékenykedhet.
- Ugyanígy az alvás ideje is hamar kialakul. Az egyéni alvásritmust figyelembe kell venni. Amíg szükséges a kétszeri alvás feltételei is biztosítva vannak.
- A gyermek, ha egyéni alvásszükségleteinek megfelelő ideig alszik, a megfelelő ritmusban – könnyen alszik el. Nyugodtan, magától, vidáman ébred. A kisgyermeknevelő feladata a nyugodt alvás körülményeinek megteremtése.
- A szabad levegőn való mozgás, játék lehetőséget biztosít az aktivitás, edzettség megszerzése.
- Környezettudatosság hangsúlyozására törekszünk mintaadással a mindennapokban, a szokások alakítása az utánzásos tanulás a különböző tevékenységek révén.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozásának területei

- A fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet kialakítása,
- primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése (étkezés, alvás),
- egészségvédelem, egészségnevelés,
- környezethez való alkalmazkodás, környezetvédelem,
- alapvető higiénés, illetve kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése.

7.3. Az érzelmi fejlődés és szocializáció segítése

- A személyiség testi-lelki fejlődésének megalapozása az anya-gyermek kapcsolatban történik, ez az első társas szociális kontaktusforma.
- A külső elvárások képezik azokat a normákat, amelyekhez a gyermek viselkedésének illeszkednie kell. A normák korlátozzák, és késleltetésre készítetik a gyermek azonnali kielégülést kereső vágyait, kívánságait. Ezen az úton igen jelentős az utánzásos tanulás folyamata.
- Az utánzás sajátos érzelmi-indulati töltése, a spontán jellege adja, hogy nem csupán utánzási folyamatról, hanem azonosulásról beszélünk. Ez a folyamat teszi lehetővé,

hogy a gyermek megoldja a szocializáció egyik legfontosabb kérdését, a vágyak korlátozását és magatartásának a környezethez való igazítását anélkül, hogy a lemondás fájdalmát átélné.

- Az azonosulás során spontán utánpótlásos folyamaton keresztül veszi át a gyermek az érzelmileg jelentős viselkedésmintáit, elvárásait, tulajdonságait. Igyekszik olyanná válni, mint akit nagyon szeret. Így alakul ki a belsővé váló korlátozásokon át az a lelki rendszer, amely a valóság követelményeinek felmérésére, a szabályok betartására, a normák, viselkedési lehetőségek felfogására és alkalmazására képesíti az embert.
- A kisgyermek szociális fejlődésének fontos része a saját és környezete életrendjéhez való alkalmazkodás, az együttműködésen keresztül az önállósodás alakulása. Ehhez stabil kapcsolatra, a felnőttek segítségére van szüksége. A személyes kapcsolat legjobb színtere a gondozási műveletek sorozata.
- Nagyon fontos, hogy a gondozás örömforrás legyen számára, kedve legyen a felnőttel együttműködni. A kisgyermeknevelő elvárásainak mindig igazodni kell a gyermek korához és fejlettségéhez.
- Ha kezdettől fogva beleszólhat abba, a mi a felnőttel való együttműködés során vele történik, akkor lehetővé válik számára, hogy bízzék abban a képességében, hogy befolyásolja a vele történő eseményeket. Ez a kompetencia érzés az önállósodás alapja. Erős akarátú „én” erős személyiség kialakulásához vezet, ha a gyermek sokszor tapasztalja, az „én csinálom” örömét.

Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése területei

- Derűs légkör biztosítása, a mini bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, illetve csökkentése, a gyermekek segítése az átélt nehézségek feldolgozásában,
- a kisgyermeknevelő-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése (egyéni bánásmód),
- az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban élés helyzetében, a szocializáció, az éntudategészséges fejlődésének segítése,
- a társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránt nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése,
- megteremteni a lehetőségét a kisgyermeknevelővel és a társakkal való közös élmények szerzésére.

7.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- Az emlékezet a tanulás alapja. A bevézés szakaszában önkéntelen vagy szándékos úton Kisgyermekkorban rohamos fejlődésnek indul, fontos szerepe a szavak elsajátításában.
- Kisgyermekkorban a képzeleti működés területe a játék, a mese, a vers és az ábrázolási területek. Itt már elválik a cselekvéstől az analízis és a szintézis. Képzeletük változatosabb több irreális dolgot el tud képzelni, csapongó.
- A kisgyermek gondolkodása elszakad a szemmel látható tevékenységtől, képes arra, hogy belsővé vált cselekvéseket végezzen. A probléma megoldás is belsővé válik.

- Képes szimbolikusan megjeleníteni, amit ismer, játékos formában „úgy csinál mintha...” Világa kitárul, tud olyanokra is gondolni, amik nincsenek jelen.
- Két éves kortól megjelennek a belső szemléletű képek, ezek új helyzetek megoldásakor felidézhetőek. A szenzomotoros szakaszt a beszéd megjelenése megtöri, egy-egy szó lép a régebben lejátszott cselekvések helyébe.
- A kisgyermek tapasztalatai, ismeretei, még nem alkotnak rendszert, nem képesek még logikai úton következtetéseket létrehozni.
- Egyszerre csak egy dologra egy nézőpontra tud összpontosítani. Gondolkodására jellemző, hogy múlt, jelen objektív, szubjektív, ok-következmény egy szinten van.
- A fogalmak kialakulása konkrét tapasztalatokra épül, hasonlóságok és különbségek alapján elemi összehasonlításra, csoportosításra képes. Érzelmei, vágyai közvetlenül befolyásolják gondolkodását.
- A tárgyak funkciója, az életben történő események indítékai, természeti jelenségek magyarázata érdekli a folyamatosan fejlődő, s tapasztalatokat gyűjtő gyermeket.
- A gyermek személyiségfejlődésében, tehetségének kibontakozásában, érvényesülése szempontjából ***nagy szerepe van a kérdései pontos megválaszolásának.***
- Fontos, hogy a kisgyermeknevelő, a felnőtt mindig megfelelő magyarsággal, helyesen beszéljen.
- Mondandóját úgy fogalmazza meg, hogy azt a gyermek megértse, a gyermek fejlettségének megfelelően.
- Ha a személyi kapcsolat jó a gyermek és a kisgyermeknevelő között, akkor kialakul a valakihez tartozás érzete is, amely elősegíti, hogy legyen kedve beszélni, kérdezni.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítésének területei

- A gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása,
- az önálló aktivitás és a kreativitás támogatása,
- ismeretnyújtás,
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése,
- a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenységek során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása,
- az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képessé válás segítése.

8. A bölcsődei élet megszervezésének elvei

A mini bölcsődébe járó gyermekek napjaik jelentős részét töltik közösségben, ezért bölcsődei életük megszervezése minden fontos területre kiterjedő, gondos munkát igényel. Ebben a folyamatban a következő elveket és módszereket tartjuk mindenekelőtt fontosnak:

8.1.Kapcsolat a szülőkkel

- A kisgyermeknevelő és a szülők közötti partneri kapcsolat kialakítását fontosnak tartjuk, mert ez feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének.
- A szülő ismeri legjobban a gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a differenciált, egyéni bánásmód kialakításában.
- A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudásával, tapasztalataival tudja segíteni a szülőt gyermeke nevelésében.
- A szülők és a mini bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermekek fejlődéséről, ez alapvető fontosságú a személyre szóló mini bölcsődei nevelés-gondozás kialakításában, és a családokat is segíti a gyermeknevelésben.
- Munkánk során folyamatosan figyelemmel kísérjük a szülők felmerülő igényeit, elvárásait. Ezek megismerésére közvetlen és közvetett kapcsolati formákat építünk ki.

Közvetlen kapcsolati formák:

- Felvétel alkalmával – első találkozás szülő, gyermek – kisgyermeknevelő között,
- Családlátogatás – beszoktatás megkezdése előtt,
- Szülővel történő fokozatos beszoktatás (adaptáció),
- Családi füzet,
- Napi kapcsolat a szülő – kisgyermeknevelő között (reggeli fogadásnál – távozásnál),
- Ünnepekre való készülődés közösen a szülőkkel,
- Nyílt nap,
- Gyermeknap szervezése,
- Egyéni beszélgetés,
- Szülői értekezletek,
- Szülő csoportos beszélgetések.

Közvetett kapcsolati formák:

- Faliújság,
- Internet,
- Szülők Fóruma, mely érdekképviselőként működik, az 1997. évi Gyermekvédelmi törvényben foglaltak szerint.
- Mivel mindegyik más-más szerepet tölt be, a célunk minél többet alkalmazni közülük.
- A család és a mini bölcsődei közösségi nevelés összhangját kell tehát megteremteni. A szülőkkel való korrekt, szoros, mindennapi kapcsolattartás, a kölcsönös bizalom segíti az összhang megteremtését
- A tájékoztatás mindig őszinte, hiteles, személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó.

8.2. Családlátogatás

- A gyermek saját környezetében való megismerésének számtalan előnye van, amit később már nehezen tudnánk pótolni. Az érkezés öröme, a „vendégnek” járó fogadtatás, a gyermek saját birodalmának bemutatása oldottabb légkörben történik. Így

felszabadultabban, nyugodtan történik a kapcsolat építése.

- A jól felkészített gyermek izgalommal várja a „vendég” érkezését. Ehhez szükséges az is, hogy a szülőktől pozitív érzéseket tapasztaljon.
- A családlátogatás során a szülő választ kaphat kérdéseire, betekintést nyer a mini bölcsődében folyó munkába, megismerheti gyermeke kisgyermeknevelőjét, úgy, hogy közben az otthoni biztonságban maradhat.
- Megbeszélhetik az étkezéssel, alvással, szobatisztasággal kapcsolatos kérdéseket, problémákat, melyeknek különösen nagy a jelentőségük, hiszen ezeken a területeken elengedhetetlen a szülő és a kisgyermeknevelő harmonikus együttműködése a gyermek kiegyensúlyozott fejlődése érdekében.
- A kisgyermeknevelő felkészülten megy a családokhoz. Az irányított kérdésekre adott válaszok, a család lakókörnyezete segít a családi kapcsolatok, nevelési szokások feltérképezésében.
- A kisgyermeknevelő fokozott figyelmet szentel a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek meglátogatására, beszoktatására.

8.3. Szülőcsoportos beszélgetések

- Évente több alkalommal kerülhetnek megszervezésre a csoportos megbeszélések.
- A csoport kisgyermeknevelőjének vezetésével a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról tematikus beszélgetéseket tartunk.
- A szervezet programokról és a mini bölcsődei élettel kapcsolatos tudnivalókról ezeken a megbeszéléseken tájékoztatjuk a szülőket.

8.4. Szervezett programok

- Az óvodával közösen szervezett programok megszervezése és lebonyolítása pl.: jeles napok, Mikulás, karácsonyi, húsvéti ünnepség, családi gyermeknap, egészségnap.
- Ezek a közös élmények mélyítik a két intézményegység kapcsolatát és elősegítik a gyermekek óvodai beilleszkedését.

8.5. Szakmai kapcsolatok más intézményekkel

- A családok szükség szerinti megsegítése is elengedhetetlen feladatunk. A gyermekek érdekében folyamatos kapcsolatot tartunk a különböző társszakmák képviselőivel, hogy a segítségre szoruló családok és gyermekek megismerhessék azokat a lehetőségeket, melyek életük megkönnyítéséhez hozzájárul.
- Mini bölcsődénk kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül: célunka régióban működő bölcsődékkel folyamatos kapcsolattartás kialakítása.
- A rendszeresség biztosítja a szakmai együttműködést, a tapasztalatok kicserélését, megakadályozza az elszigetelődést.
- Bázisintézményekkel, Megyei Módszertani Intézménnyel a szakmai programokon való aktív részvétellel, valamint a szaktanácsadói segítségnyújtás igénybevételével.

Mini bölcsőde és óvoda kapcsolata

- *A mini bölcsőde és az óvoda* közös intézményként való működéséből elsősorban

szakmai előnyök származnak. Az óvodában szervezett szakmai előadásokat a mini bölcsőde kisgyermeknevelője is meghallgathatja.

- A kisgyermeknevelő számára nyitottak az oktatás-nevelési értekezletek, de részére külön rendszeres értekezletek és eseti megbeszélések kerülnek megszervezésre.
- Az óvodába menő gyermekeket leendő óvónők meglátogatják a mini bölcsődében.

Egyéb kapcsolatok

- Védőnői szolgáltató
- Gyermekorvos
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgáltató (Gyermekjogi képviselő elérhetősége az intézményegység faliújságán közzétéve.)
- Hatóságok
- Pedagógiai szakszolgálat

8.6. Beszoktatás - adaptáció

- A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását.
- A kisgyermek és kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségben, az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók súlyosságát, időbeni elhúzódását.

A szülővel történő fokozatos beszoktatás

- Amikor a szülők eldöntik, hogy gyermeküket mini bölcsődébe szeretnék adni, felkeresik az intézményvezetőt, és személyes beszélgetés alapján egyeztetik az ideális időpontot a gyermek mini bölcsődei felvételéről. Ekkor kap tájékoztatást a felvétel feltételeiről a szülő, valamint a mini bölcsődében folyó napirendről, szakmai munkáról. *A gyermekjóléti szolgáltató, a mini bölcsőde intézményegysége a szolgáltatásról a szülőket szóban és írásban is tájékoztatja, a tájékoztatásról a szülő írásban nyilatkozik.*
- Az Intézményvezető és a kisgyermeknevelő korrekt tájékoztatással teremti meg az együttműködés feltételeit,
- A szülő részéről a módszer elfogadása, és együttműködő részvétele,
- A beszoktatás időtartama a gyermek alkalmazkodásának segítése érdekében legalább 2 hét legyen,
- Az első napokban az anyával (szülővel) együtt van jelen a gyermek. Ebben az esetben a szülő végzi a gondozási műveleteket, és a kisgyermeknevelő fokozatosan veszi át a gyermek gondozását, amit a gyermek elfogad. Fokozatosan emeljük az itt tartózkodás idejét is.
- A hét második felében már a gyermek a szülő állandó jelenléte nélkül van a bölcsődében. Az alvás jelenti a beszoktatás alatt a legnagyobb nehézséget a gyermeknek, ezért fontos hogy az elaltatás és az ébredés idejében a szülő a mini

bölcsődében tartózkodjon.

- A kisgyermeknevelő egyszerre csak egy gyermek beszoktatását végezheti.
- A fokozatos beszoktatás megszervezéséhez minden gondozási, nevelési évben beszoktatási tervet kell készíteni.

8.7. Napirend

- A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napi rend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét.
- A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről.
- A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, játék, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg, egyben kiiktatják a felesleges várakozási időt.
- A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják az évszakok, a csoportlétszám és egyéb tényezők (mini bölcsőde nyitása, zárása) is.
- Kialakításának további feltételei a személyi állandóság, a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisegítő személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetségszerűségi figyelembevétele.
- A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti belső arányok kialakítása, és az hogy a napirendet a gyermekcsoport kisgyermeknevelője alakítsa ki.
- Napirendünk kialakításánál igyekeztünk szem előtt tartani, hogy a **legtöbb időt a játékra fordítsuk**.
- Lehetőség szerint legyen rendszeres a kisgyermeknevelő által kezdeményezett foglalkozásokra szánt idő, figyelembe véve a játékba integrált tevékenységekkel elsajátítható ismereteket. A csoport kisgyermeknevelője maga dönthet arról, hogy egy-egy napon mely tevékenység kap nagyobb hangsúlyt.

A 4 évszakos napirendet a 3. számú melléklet tartalmazza.

8.8. Az ellátás igénybevételének módja

- A mini bölcsődébe a gyermek 20 hetes korától 3 éves korának betöltéséig, illetve annak az évnek december 31. napjáig vehető fel, amelyben a gyermek a 3. életévét betölti.
- Amennyiben még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében.
- A felvétel a szülő írásbeli kérelme alapján történik, melynek módját, határidejét és rendjét az intézmény minden évben közzé teszi a honlap címen.
- A felvételt nyert gyermekek szülei a számukra tartott értekezleten kapnak tájékoztatást a bölcsődei életéről és az igénybevétel további módjáról, majd megkezdik gyermekük

beszoktatását a bölcsődébe

A felvétel rendje: SZMSZ –mellékletében a FELVÉTELI SZABÁLYZATBAN található.

9. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei

- A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése. Mindehhez hozzá tartozik a személyi- és testi környezettel való harmónia is.
- Következésképp a nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget kell biztosítani a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi- és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához.
- *A gondozás és a játék mini bölcsődénkben egyenrangúan fontos élethelyzet.*
- A **gondozás** és a **játék** a mini bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése.

9.1. Gondozás

- Azoknak a tevékenységeknek az összessége, amelyekkel a felnőtt és a mini bölcsődébe járó valamennyi kisgyermek szükségleteit kielégíti. Ez meghatározza a gyermek közérzetét, önmagához, kisgyermeknevelőjéhez való viszonyát, kapcsolatát a környezetéhez, a külvilághoz.
- A gondozási művelet alatt nevelünk is. A gyermek meg tanulja jelezni, felismerni a szükségleteit, jó közérzete esetén jelezni azt.
- Fontos a gondozás a gyermek saját testének megismerésében is. A testséma kialakulásában fontos szerepet játszik a saját testével, testrészeivel végzett aktív tevékenység, mozgás, játék közben.
- A kisgyermek nevelésének legfontosabb területe a gondozás. A gyermek elsősorban ezekben a helyzetekben van kettesben kisgyermeknevelőjével, aki ilyenkor nyújthatja neki azt a megkülönböztetett figyelmet, amelynek talaján a jó kapcsolat kialakulhat.
- Ilyenkor beszélhet a kisgyermeknevelő leginkább személyhez szólóan a gyermekhez, s nem is csak az önálló evés, öltözés, vetkőzés, kézmosás, WC használat megtanulása érdekében. Hanem azért is, mert gondozás közben, testi szükségleteinek kielégítése kapcsán tanulja meg a gyermek – azon keresztül, hogy kisgyermeknevelője a szükségleteit kielégíti – jelezni, majd felismerni és differenciáltan kifejezni magukat a szükségleteket, az azok kielégítésével kapcsolatos igényeit, a kielégítettség után érzett megelégedést, ami egyúttal feltétele annak, hogy a tárgyi világ felé érdeklődéssel forduljon.
- Túlzás nélkül lehet azt állítani, hogy a gyermek elsősorban gondozás közben, testi

szükségletei kielégítése kapcsán ismeri meg önmagát és kisgyermeknevelőjét. A szükségletek érzékelésén és azok kifejezésére kapott válaszon keresztül tanulja meg magát a szükségletet (azt, hogy éhes vagy szomjas stb.), és azt is, hogy ő az, aki éhes vagy szomjas. Sőt azt is, hogy noha a felnőtt az, aki e feszültségeket megszünteti, ő maga előmozdíthatja ezt, ha megfelelő jelt ad a megszüntetés érdekében.

- Ha a felnőtt gondozás közben figyel a gyermek jelzéseire, s azok figyelembevételével eteti, fürdeti, öltözteti, vetkőzteti, akkor módot ad neki arra, hogy kezdettől fogva „bele is szólhasson” gondozásának menetébe, szükségletei kielégítésének módjába. Ez a szociális kompetencia kialakulásához vezet, ami az aktív szociális beilleszkedés alapja.
- Az érzelmi fejlődés szempontjából igen fontos szerepe van a gondozás közbeni testi kontaktusnak. Ezért igen nagy hangsúlyt kell helyezni arra, hogy a gondozás közben az „érintő kéz” mozdulata tapintatos és együtt érző legyen. Ezzel biztosíthatja a kisgyermeknevelő a gyermek biztonság érzetét, és így alakul ki a gyermekben, hogy szükségleteinek kielégítése közbeni testi kontaktus örömforrás mindkettőjük számára.
- Gondolni kell arra is, hogy a gondozás részét képezi annak a folyamatnak, amelyen keresztül a gyermek a saját testét megismeri. A testséma kialakulásában fontos szerepet játszik a sajáttestével és testrészeivel végzett tevékenység, sőt valószínűleg a mások testének, mozgásának látása, tapasztalása is.
- Egész életére, személyiségére, önmagáról alkotott képének és önbecsülésének alakulására, nemi szerepének vállalására s majdani szülői magatartására is kihat az, hogy saját testét, az azzal való bánást és annak funkcióit milyenek, önmaga és gondozója számára kellemesnek vagy kellemetlennek éli meg.
- Csak a jó gondozás része a nevelői munkának. A nem megfelelő, pedig gátja a személyiség egészséges alakulásának. Ha a szükségleteket nem megfelelően elégítik ki, a fizika biztonságérzet hiánya gátlás alá vonja a gyermek érdeklődését önmaga és a külvilág iránt, korlátozza belülről fakadó aktivitásának kibontakozását és szociális beilleszkedését is.
- Mini bölcsődénk kisgyermeknevelője arra törekszik, hogy a gondozás minden esetben bensőséges interakciós helyzet legyen – a kisgyermeknevelő és a gyermek között-, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. Továbbá mindig szem előtt tartja, hogy a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele az, hogy a gyermek aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét.
- Sikeres próbálkozásait megerősítéssel, dicsérettel jutalmazták (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenség viszont nem kap elmarasztalást. Lényegesnek tartja az elegendő idő biztosítását, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel.
- Különös gondot fordít a kommunikáció érzelmi töltésére, mivel a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfelfogásra és a pozitív énkép kialakulására, melyek nagymértékben befolyásolják a személyiség egészséges alakulását.
- S végül, de nem utolsó sorban, tudatában van, hogy minden gondozási helyzet jól felhasználható az információk átadására a folyamatban használatos tárgyi környezet

dolgairól.

9.2. Játék

- A játék belső szükségletből fakadó, örömteli tevékenység, lényegéhez hozzátartozik az önkéntesség, a szabadon választás.
- A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és elfogadásában. Elősegíti a gyermek testi, érzelmi, értelmi fejlődését és szocializációját.
- A kisgyermeknevelő **a játék feltételeinek biztosításával** (megfelelő hangulat, eszköz, tér, idő) és **nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást.**
- **Jelenlétével, együttműködésével** segíti a játékba épített tanulási folyamatot (megismerés, utánpótlás, mintakövetés, tapasztalatszerzés), **biztosítja a szabad játékválasztást**, a spontán érdeklődésen és kíváncsiságon alapuló ismeretszerzési lehetőséget.
- A kisgyermeknevelő a gyermek korától, fejlettségétől, igényétől, hangulatától és helyzetétől függően **kezdeményez, szerepet vállal a játékban**, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti.
- A játék **lehetőséget ad a társas kapcsolatok, a beszéd fejlődésére.** A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak és a kisgyermeknevelő viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.
- Mindig valamilyen aktív részvételt tételez fel a gyermek részéről, gyakorolja az újonnan elsajátított mozgásokat, tevékenységmódokat. Megtanul figyelni, egyre hosszabb ideig elmélyülten tevékenykedik,
- Megismeri a nehézségek leküzdésének örömét. Azért játszik, mert jólesik, mert örömet lel benne, mert saját játékával saját vágyait, törekvéseit valósítja meg,
- A gyermek játéka a gyermek (értelmi, érzelmi, szociális) fejlettségi szintjét tükrözi.
- A játék ad elsősorban lehetőséget a társas-kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

Játék és tanulási tevékenység

- A játék nemcsak azért kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa szinte észrevétlenül tanul a gyermek, hanem azért is, mert a játék közben ismerkedik, illetve megismeri az őt körülvevő környezettel, majd időben előrehaladva kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket.
- A játék tehát olyan komplex tevékenységforrás, melyet a kisgyermeknevelőnek tudatosan kell felhasználnia a nevelési folyamatában, célja eléréséhez.
- Nagyon fontosnak tartjuk az olyan hangulatok, inger gazdag tárgyi lehetőségek megteremtését, melynek hatására a gyermek spontán játéka, tevékenysége önmagától beindul.
- Ettől függetlenül szükség van a kisgyermeknevelő által kezdeményezett vagy irányított játéktevékenységre is, hiszen a játék kicsiben maga az élet – megtanít a környezetünkhöz való alkalmazkodásra –, éppen ezért az életre nevelés a játék

segítségével teljesebben ki.

A kisgyermeknevelő feladatai a játékkal kapcsolatban:

- Nyugodt légkör biztosítása, az elmélyült játék feltételeinek megteremtése.
- A napirenden belül elegendő eszköz, idő és hely biztosítása.
- Igény szerint kezdeményezés, és szerepvállalás a játékban.
- Az egyéni élményeken túl, közös élményszerzési lehetőségek (együtt játszás) biztosítása.
- A gyermeki játék önállóságának biztosítás.

A játéktevékenységhez szükséges eszköztárunk:

- Manipulációs játékok
- Építő, konstruáló játékok
- Utánzó, és szerepjátékok eszközei
- Képességfejlesztő játékok
- Nagymozgásokat fejlesztő játékok
- Udvari játék eszközök

A játékfajtaikat úgy válogatja össze a csoport számára, hogy a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelőek legyenek. A játék és a tanulás kisgyermekkorban teljes mértékben összekapcsolódik.

9.3. Mondóka, ének

A zenei nevelésnek a gyermeki lét egészét át kell hatnia. Fontos a gyermek zenei hallásának, ritmusérzékének, érzékelési készségének, harmonikus, szép mozgásának fejlesztése.

Cél : a gyermek zenei érdeklődésének felkeltése, érzékennyé tegye a környezet hangjai iránt. Énekes játékkal, az együtténeklés örömeivel érzelmei gazdagítása.

A kisgyermeknevelő zenei nevelési feladatai

- Magyar mondókák megismertetése,
- Magyar énekes játékok megismertetése,
- Dalolással kedvet keltsen, a mintaadás az önkéntes utánzásra,
- Összerendezett mozgásra készítés,
- Ritmusérzék fejlesztés.

Zenei nevelés tartalma

- Kötetlen formában, a napszak bármely időszakában egy-egy gyermekkel

kezdeményezve

- Heti, napi rendszerességgel, az évszaknak aktualitásoknak megfelelő tartalommal.

Zenei nevelés feltételei

- Kisgyermeknevelő énekeljen,
- Rendelkezzen megfelelő számú énekanyaggal,
- Énekelgetés alkalma, módja változatos legyen
- Többszöri rövid énekelgetés egy – egy gyermekkel.

A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére:

- Egyszerű énekek éneklése,
- Érzékenyek a természet, és környezet hangjára,
- A gyermek kedveli az élő zenét, örömet okoz számukra a zene hallgatása.

9.4. Vers, mese

- Az érzelmi biztonság megadásának és az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszközei a többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdoló, versek. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermekeknek érzelmi élményeket adnak.
- A mese a gyermek érzelmi-értelmi fejlődésének és fejlesztésének legfőbb segítője.
- A mesével való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát s a játéktevékenységhez hasonlóan, a mesehallgatás intim állapotban eleven belső képvilágot jelenít meg.
- A mesélés a kisgyermek mentális egészségének elmaradhatatlan eleme.

A kisgyermeknevelő feladata

- A mese, a versmondás feltételeinek megteremtése,
- Fel tudja idézni a rövid verseket egyszerű rövid meséket,
- Arcjátékával, ritmikus mozdulatokkal, hanglejtéssel kísérje,
- A hangerő változtatásával teszi érzékelhetőbbé a gyermek számára,
- Kihasználja a mondókázás nyugtató hatását,
- Megismerteti a néphagyományokhoz, ünnepekhez kapcsolódó meséket, verseket,
- A régi szokások értékét közvetíti,
- Az irodalom megismertetésén, megszerettetésén át közvetetten hat a szülőkre.

9.5. Alkotótevékenység

- Az alkotó tevékenységekre az egész nap folyamán lehetőséget biztosít a kisgyermeknevelő.
- Maga a tevékenység és ennek öröme a fontos, nem a mű, nem az eredmény. Tág teret kap a belülről fakadó motiváció, kreativitás.
- A kisgyermeknevelő által biztosított feltételekkel, az egyéni fejlettséghez igazodva segítik az alkotó tevékenységek gazdagodását, az esztétikai érzékenység, a szép iránti

nyitottság, igényességük alakulását.

- Igyekszünk kerülni a direkt nevelői ráhatásokat, a gyermek spontán kezdeményezésére építve segítjük az alkotókedv, készség kibontakozását.
- A kisgyermeknevelő feladata megismertetni a gyermekeket a különböző anyagokkal, eszközökkel.

Főbb alkotó tevékenységeink

- *Festés* (ujjfestés, nyomdázás, ecsettel), *tépés*, *ragasztás*, *gyurmázás*, *rajzolás*, *építés* (homokkal).

Cél: az építő, ábrázoló, alkotó tevékenység segítése, térbeli, formai, színi képzet kialakulása, gazdagítása. A természet színeire, formáira való ráhangolódás.

A kisgyermeknevelő feladata

- Az alkotó tevékenységre egész nap folyamán lehetőség biztosítása.
- Megismertetni a gyereket a különböző anyagokkal.
- Az egyéni fejlettségnek, életkori sajátosságnak megfelelő motiválás.

A fejlesztés tartalma

- *Képalkotás* - firkálás, rajzolás,
- *Rajzolás* - ceruzával, zsírkkrétával, filctollal,
- *Festés* - ujjhegygel, nyomdával, ecsettel, szivaccsal,
- *Agyagkompozíciók* - gyurmával, karcolás, lenyomat,
- *Plasztikai munkák* - egyszerűbb ajándéktárgyak készítése,
- *Építés* - hóval, homokkal, építőkockával.

A fejlődés várható jellemzői a bölcsődéskor végére

- Szívesen rajzol, egyszerű formát másol,
- Rajzait meg is nevezi,
- Nagy szemű gyöngyöt fűz,
- Biztos ceruzafogás,
- Felismerhető formákat rajzol.

9.6. Egyéb tevékenységek

Környezet - természet megismerése

- A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a közvetlen és tágabb természeti- emberi- tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól.
- A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.
- A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való életkorának megfelelő eligazodáshoz szükségesek.
- A környezet megismerése során „formai, mennyiségi” tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek a birtokába jut.
- A kisgyermeknevelő lehetővé teszi a gyermekek számára a környezet megismerését. Alkalmat, időt, helyet biztosít a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre, a

környezetkultúra és biztonságos életvitel szokásainak alakítására.

- A környezettel való ismerkedés a kisgyermek születését követő, a fejlődését alapvetően befolyásoló, az életkor növekedésével egyre táguló, az ismeretszerzésben alapvetően mélyülő folyamat.

Célunk : a környezeti kompetencia megalapozása. A gyermekek tevékenységébe ágyazva minél gazdagabb ismeret átadás a szűkebb, és tágabb környezetről. Lehetőség biztosítása a megannyi tapasztalatszerzésnek természetes élethelyzetben.

Kisgyermeknevelő feladata

- A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatszerzés a közvetlen, és a tágabb környezetről,
 - A valóság felfedezése során a pozitív élmények feldolgozása,
 - Elegendő idő, és alkalom biztosítása,
 - Spontán, és a kisgyermeknevelő által szervezett ismeretszerzés lehetősége,
 - Környezettudatos magatartás alakítása,
 - Szelektív hulladékgyűjtés feltételeinek megteremtése a csoportszobákban, a gyermekek figyelmének ráirányítása,
 - Környezetbarát szemlélet közvetítése partnereink felé,
 - Környezetbarát intézmény megalapozása.

9.7. Mozgás

- Kisgyermekkorban alakulnak ki és fejlődnek a mozgás alapvető formái.
- A mozgás szerepe a személyiség fejlődésében, a kompetencia kialakulása szempontjából nagyon fontos.
- A mozgásigény rendkívül nagy, az egészségesen fejlődő gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Ezért mind a csoportszobában, mind pedig az udvaron biztosítjuk a gyermekek számára a minél nagyobb mozgásteret.
- A mozgás fejlődéséhez szükséges eszközöket, játékokat, melyek használata során gyakorolhatják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik mozgásuk.
- A megfelelő játékeszközök jelentősége az érdeklődés felkeltésében és a mozgás aktivitás fenntartásában van.
- Fontos szempont, az is, hogy a környezet balesetmentes legyen. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermeknek, annál inkább örömeiket lelik a játékban.
- Nagymozgásos játékokra a szabadban több lehetőségünk van, míg a szobában a játékeszközök sokfélesége folytán a finommotorikát és a nagymozgásokat is egyszerre fejleszthetjük.
- Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására adnak lehetőséget.

Célunk : a gyermek sokoldalú, harmonikus személyiségének fejlesztése életkorilag a legmegfelelőbb tevékenységi forma segítségével. Eszközökben gazdag mozgáslehetőség biztosítása. Nevelőmunkánkban a mindennapokban igyekszünk kihasználni a **nagymozgások** és a **finommotorika** fejlesztésének lehetőségeit. Ugyanakkor a dalok,

mondókák is többszöri ismétlés által legtöbbször mozgásos kivitelezésére épülnek.

Ezen kívül különböző mozgásfejlesztő játékokkal rendelkezünk, amelyek elősegítik a benti és az udvari, kis – és nagymozgás lehetőségét.

A mozgáskészség fejlesztése

- Testérzékelést fejlesztő játékok (ölbéli, arcsimogató, kézfogós játékok),
- Fogás fejlesztése (tologatós, kalapálós játékok, forgatható kerek, különböző tapintású anyagok),
- Egyensúlyérzék fejlesztése (tornapad, motor, bicikli, csúszda),
- Ritmikus járás (karikák, babzsákok segítségével),
- Hintajátékok (libikóka, egyensúlyozó tölcser),
- Ugró játékok (ugráló labdák, trambulin).

A mozgáskészség tartalma

- Naponta kötetlen formában (csoportszobában, udvaron)
- Heti rendszerességgel, előre felépített konkrét fejlesztés (lúdtalptorna)

A mozgásfejlesztés feltételei

- A csoportszobánkban kialakított rész, eszközök adnak helyet a benti mozgásos gyakorlatok elvégzésére.
- Az udvaron nagyobb hely van a szabad mozgásra, ezért ennek lehetőségét igyekszünk kihasználni.
- **Eszközeink változatos** mozgásfejlesztő eszközök, játékszerek változatos tevékenységekhez.
- A csoportban dolgozó kisgyermeknevelő nagy hangsúlyt fektetve szervezi meg mind a mindennapos mozgást mind a heti rendszerességgel beiktatott egyéb mozgásos kezdeményezéseket.

A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére

- A gyermek szereti és igényli a mozgást,
- Egyensúlyérzéke stabil,
- Fürge a mozgása,
- Rövid ideig tud fél lábon állni,
- Lendíti a karját járás közben,
- Ügyesen használja a 3 kerekű biciklit, motort.

9.8. Tanulás

- A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a mini bölcsődében nincs helye.
- A mini bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük.
- Minden olyan tapasztalat- és / vagy információszerzési folyamat - tanulás, amely tartós

változást idéz elő viselkedésben és / vagy a gondolkodásban.

- A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, illetve tevékenységbe ágyazottan történik.
- A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.
- A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: **a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció.**
- **A tanulás formái** - utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő – gyermek interakcióiból származó ismeretszerzés szokás kialakítás.
- **A beszéd** a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók.

10. Dokumentáció

- A mini bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet.
- A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása.
- A gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történjen.
- A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermek minősítését szolgálja.
- A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat, valamint az adatvédelmi szabályokat a legmesszebbmenőkig figyelembe kell venni.
- A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok – tárgyszerűség, validitás, hitelesség, árnyaltság, rendszeresség, folyamatosság.

10.1. Intézményi dokumentumok,

- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Szakmai Program
- Házirend
- Bölcsődei felvétellel kapcsolatos dokumentumok
- Személyi térítési díjhoz kapcsolódó dokumentumok (Nyilatkozatok, Étkezők

nyilvántartása, stb.)

10.2. Kisgyermeknevelő által vezetett dokumentumok

- *Csoportnapló,*
- A gyermekekről vezetett napi jelenléti kimutatás,
- Gyermek- egészségügyi törzslap,
- Üzenő füzet,
- Fejlődési tábla
- Fejlődési napló.

Fejlődési napló:

- A gyermek egyéni fejlődésének nyomon követését rögzíti a kisgyermeknevelő a mini bölcsődébe kerüléstől az óvodába lépésig.
- A kisgyermeknevelő a naplóban napról –napra szerzett tapasztalatait rögzíti.
- A napló minden egyes gyermekről olyan képet ad, ami csak rá jellemző, ami megkülönbözteti őt a csoport többi gyermekétől.
- ***A fejlődési napló részét képezi a beszoktatási feljegyzés.***

Fejlődési napló vezetésének célja:

- A kisgyermeknevelő nyomon követi, hogy a gyermek a különböző életkorban milyen fejlődési szinten áll, fejlődésében előrelépés vagy lemaradás tapasztalható.
- A fejlődési napló felhívja a kisgyermeknevelő figyelmét arra, hogy mi az, amire fokozottabban kell ügyelnie a gyermek gondozása- nevelése közben.
- A mini bölcsőde-óvoda átmenetet, a nevelés folyamatosságát segíti az azonos megfigyelési szempontsorok szerint készült bölcsődei és óvodai gyermekfejlődést követő rendszer.
- Óvodakezdés előtt a kisgyermeknevelő és az óvodapedagógus esetmegbeszélésen vesz részt, ahol a gyerek fejlődésével kapcsolatos információk átadása megtörténik.

Üzenő füzet

- A kisgyermeknevelő a gyermekekről 3 havonta beszámolót, jellemzést ír a szülőknek.

11. A gyermek, a szülő, a kisgyermeknevelő jogai, jogainak védelme

A gyermek jogai

- Az ellátás során biztosítani kell az egyenlő bánásmódhoz, az élethez, emberi méltósághoz, faji-, vallási hovatartozáshoz való jogot a gyermeknek, és a családjának is.
- Az ellátást igénybevevő családját megilleti a személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. Különösen a gyermekeket, akik életkoruknál fogva kiszolgáltatottak.
- Segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba

való beilleszkedéshez,

- Sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését segítő különleges ellátásban részesüljön,
- Fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- Emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással, fizikai vagy lelki erőszakkal, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- A hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben-gondozásban részesüljön.

A szülő jogai

- Megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését-gondozását bízza,
- Megismerje a gondozási-nevelési elveket,
- Megismerje a gyermekcsoportok életét,
- Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől,
- A mini bölcsőde működését illetően véleményt mondjon és javaslatot tegyen,
- Megismerje a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.
- Az igénylő családok számára ismertté kell tenni a gyermekvédelmi felelős nevét, elérhetőségét, és hivatali idejét.
- A gyermekvédelmi felelős preventív családvédelmi munkájáról a szülőket tájékoztatni kell.

A szülő kötelességei

- A gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- A fizetendő térítési, gondozási díjat időben rendezze,
- Az intézmény házirendjét betartsa.

A kisgyermeknevelő jogai és kötelességei

A kisgyermeknevelő alapvető feladata a rábízott gyermekek gondozása, nevelése.

„Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy

- nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességei, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együtt működjön gyógypedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, felzárkózását elősegítse,
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését,
- előmozdítsa a gyermek erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartására,
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket,

- a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a gyermek fejlődésének nyomon követéséről, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az óvoda döntéseiről, a gyermek fejlődését/fejlesztését érintő lehetőségekről,
- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával,
- a gyermekek és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,

Az intézményi alkalmazottak emberi méltóságának megsértése, kellő tisztelet meg nem adása esetén az eljárásrend a következő:

- alkalmazott panaszt tesz a vezetőnél
- a vezető a panaszt 3 napon belül mindkét fél meghallgatásával kivizsgálja
- ha a panasz nem oldódik meg, jelzést tesz a fenntartó felé, aki további vizsgálatot rendel el, az eset súlyosságától függően.

A házirend az intézményi alkalmazottak általi megsértése esetén az intézményvezető munkáltatói jogkörében hoz döntést.

12. Gyermekvédelem a bölcsődében

- A mini bölcsőde a gyermekvédelem rendszerében személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások közé tartozik, azon belül is a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formájaként.
- Napjainkban egyre több hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és / vagy veszélyeztetett kisgyermek kerül mini bölcsődébe, akinek megfelelő ellátása megkülönböztetett figyelmet és nagyobb szakértelmet igényel a kisgyermeknevelő részéről.
- A szülőkkel való bánásmód, kommunikáció is nehezebb, mivel ezek a családok sokkal érzékenyebbek elzárkóznak, a segítségtől.
- A családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatóval a folyamatos kapcsolat fenntartása épp úgy, mint az óvodával, is fontos a gyermekek érdekében.
- A családi nevelést segítve a szülők folyamatos tájékoztatásával felhívjuk a figyelmet a gyermeknevelési támogatások természetbeni és pénzbeli lehetőségének igénybe vételére.
- A mini bölcsődei szolgáltatást igénybe vevők ellátásánál biztosítjuk az esélyegyenlőséget, nemzetiségi, vallási hovatartozástól függetlenül.

Feladataink

- Prevenció és a lehetséges korrekció, elsődleges észlelő- és jelzőrendszer,
- A kisgyermek jólétének biztosítása,
- A gyermekvédelmi problémák megelőzése.

Ezeket a feladatokat egyrészt saját kompetencia határainkon belül, másrészt – mint elsődleges észlelő – és jelzőrendszer – külső intézmény bevonásával, a velük való együttműködés biztosításával valósítjuk meg.

13. A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére

- A helyesen alkalmazott módszerek segítségével a gyermek 3 éves korára megfelel az óvodaérettség kritériumainak.
- Nagyon sok területen a gyermek önálló, egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel.
- Már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is.
- Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára.
- Ruhadarabjait megnevezi.
- Ismeri testrészeit, megnevezi.
- Biztonsággal jár, fut, ugrál, tornászik, biztonsággal használ mozgásfejlesztő eszközöket,
- Finom mozgása is fejlett, apróbb játékokkal tud játszani, ceruzát használni, festeni, ragasztani, szívesen gyurmázik,
- Környezete iránt nyitott, érdekli minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben.
- Gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel-gyermekkel.
- A gyermekek többsége szobatiszta.

14. Hagyományok, ünnepek, rendezvények a bölcsődében

A bölcsődénkben szervezett formában több alkalommal tervezünk nyílt napot. Ez általában egy-egy jeles naphoz kapcsolódik.

- **Farsang**, a gyermekek jelmezbe öltözve a kisgyermeknevelőkkel búcsúztatják el a telet, vidám, tréfás, mozgásos mondókákkal, énekekkel.
- **Gyermeknap**, Egészségnap - családi nap. Ezen a napon a bölcsődések szülei betekintést nyerhetnek a bölcsődei napirendbe, játékba. Játékos mozgáskezdményezést, szabad játékot láthatnak. A gyermekeikkel közös alkotótevékenységet (festés, gyurmázás, ragasztás) végezhetnek.
- **Mikulás**, érkezik ajándékkal a csoportba, akit a gyermekek énekekkel, mondókákkal, versekkel köszöntenek.
- **Karácsony**előtti adventi készülődés, a szülők és a kisgyermeknevelők az ünnep előtt közösen karácsonyi díszeket készítenek.
- **Húsvét**, a nyuszi várása, a gyermekek énekekkel, mondókákkal, tojáskereső és dobáló játékokkal ünneplik.
- **Évzáró**közösen a szülőkkel, ünnepi uzsonna, elköszönés az óvodába menőktől.

Ezek a közös élmények, közvetlen beszélgetések sikerélményt adnak, megerősítik a kisgyermeknevelő - gyermek és a szülő-bölcsőde kapcsolatát.

15. Ellenőrzés, értékelés, továbbképzés

- Szakmai programunk megvalósítása, céljaink elérése a mindennapi teljesítések során válik sikerré. Ehhez azonban kell, hogy a folyamatok hatékonyságát, megvalósíthatóságát, ill. minőségét ellenőrizhetővé tegyük.
- Az intézményi belső ellenőrzés operatív irányítója és felelőse az intézményvezető. Ellenőrzési joga és kötelessége kiterjed az intézmény valamennyi dolgozójára, az általuk elvégzett munka helyességére és eredményességére, tehát az intézmény teljes működésére.
- Az ellenőrzés kiterjed a dokumentumok ellenőrzésére és a gyakorlati munka ellenőrzésére is. A bölcsőde munkatervét évente, a csoportdokumentumokat és a gyermek fejlődéséről készült feljegyzéseket félévente ellenőrizni kell.
- A gyakorlati munka ellenőrzése során értékelni kell a kisgyermeknevelő pedagógiai önállóságának elfogadását. Az ellenőrzés kiterjed arra is, hogy a csoportban dolgozók milyen hatékonyan működnek együtt.
- Az ellenőrzések előre bejelentett időpontban, meghatározott szempontok szerint történnek.
- Az ellenőrzés elsősorban a különböző munkakörökben foglalkoztatott dolgozók munkaköri leírásában szereplő feladatok elvégzésének minőségére terjed ki.
- A bölcsődei munka értékelése munkatársi megbeszélés keretében történik. Az ellenőrzésekről írásos feljegyzés készül, mely tartalmazza a látottak alapján készült értékelést is (erősségek-gyengeségek), valamint a további teendőket a fejlődés érdekében.

15.1. Jövőkép

- Elképzelésünk egy olyan mini bölcsődekultúra kialakítása, melyben a lehető legtöbb időt tudjuk szentelni a gyermekek egyéniségének.
- Olyan nevelési és szolgáltató programok megvalósítását szeretnénk megvalósítani, amely a gyermekek egészséges fejlődését, problémamegoldó képességét segíti és támogatja.
- Azt valljuk, hogy a gyermek a családé, és a legjobb helye a családban van. Mi azonban, ha a család igényli, olyan pluszt igyekszünk nyújtani jól képzett kisgyermeknevelőnkkel, alkalmazott nevelési módszereinkkel, amelyek a gyermekek fejlődését, közösségi szocializációját – e kritikus periódusban: a 20 hetes – 3 éves korban – a legintenzívebb módon fejleszt. Kreativitását növeli és a leghatékosabb módon segíti a családot mindennapi működésében.
- Olyan családbarát mini bölcsődeként kívánunk működni, ahol az ellátás összhangban van a gyermek szükségleteivel, megfelel a szülők igényeinek és a fenntartó is elégedettséggel nyugtazza az ellátás minőségét.
- Mindezek megvalósításához olyan szakképzettségű kisgyermeknevelőre van szükség aki pozitív személyiséggel, kiváló kommunikációjával, motivációs eszköztárával és ötlettárával hatékonyan végzik gondozási-nevelési feladatait a mindennapokban.

15.2. A mini bölcsőde hatékonyságát a következő jellemzők feltételezik:

- Hagyományokra épülő kisgyermekellátás,
- Intézményi önállóság,
- Fokozott részvételi hajlandóság az innovatív szükségleteken alapuló feladatellátásra,
- Több területen megvalósuló modellnyújtás (szakmai, szervezési, irányítási),
- Kezdeményezőképeség az új modellek kidolgozására,
- Magas szakmai képzettség,
- Szülői érdekképviselés,
- Jó dolgozói érdekképviselés.

A kellemes mini bölcsődei légkör, a gyermek centrikus bánásmód, valamint az általunk tervezett szolgáltatások bevezetése reményeink szerint vonzerőt jelentenek és fokozzák az intézmény iránti bizalmat.

Céljaink : a szolgáltatások területén, hogy maximálisan a családok igényeinek alapján szerveződjön, igazodjon a szülők rugalmas, vagy mobil munkaidejéhez, a részmunkaidőhöz, az otthoni munkavégzéshez, növelje a szülők munkahely megtartási esélyeit.

Feladataink a szolgáltatások szervezésében

- A családok megfelelő tájékoztatása, igényfelmérés,
- A kisgyermeknevelő felkészítése a csoport igényei szerint speciális tevékenységre,
- A tárgyi feltételek kialakítása az aktuális igényeknek megfelelően,
- A napirend, a programok tervezetének elkészítése,
- Szülői elégedettségi vizsgálat kérdőíves módszerrel, az eredmények hasznosítása.

15.3. Vezetői elkötelezettség és felelősségvállalás

Kisgyermekkorban a fejlődés üteme a gyorsabb, így kiemelkedő jelentőségű a tudatosan felkészült, a társadalmi – gazdasági változások elvárásainak megfelelő, a szociális érzékenységű családok támogatásában segítő mini bölcsődei szakember alkalmazása

Vezetői célok a mini bölcsőde hatékony működésének érdekében

- Egyenletessé, kiszámíthatóvá és partnerközpontúvá tenni az intézmény működését,
- Alkalmassá tenni az intézményt a problémák megelőzésére, kezelésére, javítására,
- Pozitív, problémamegoldó kultúra kialakítása.

15.4. Vezetői feladatok

- Munkatársak folyamatos motiválása, ellenőrzése, értékelése,
- Programok, projektek támogatása,
- Gyermek központú, nevelés központú szemlélet megvalósítása,
- Folyamatos szakképzések, továbbképzések.

- A hatékony szakmai munka, folyamatos szinten tartása érdekében az intézményben foglalkoztatott kisgyermeknevelőknek a 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet 3. § (2) bekezdése értelmében egy továbbképzési időszakban 4 éven belül főiskolai végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 pontot adó minősített továbbképzésen kell kötelezően részt venni.

15.5. Továbbképzés

A mai szakmai követelményeknek megfelelő magas színvonalú munkát a bölcsődei szakemberek csak úgy tudják megvalósítani, ha folyamatosan képzik magukat. Ennek a folyamatnak elengedhetetlen része az önképzés, illetve a szakmai továbbképzéseken való részvétel.

A 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozza a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételét, a 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet pedig a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzését határozza meg. Ezen rendeletek értelmében, a nyilvántartásba vett, szakképzett dolgozónak meghatározott számú kredit pontot kell gyűjtenie a 4 éves ciklus alatt.

A 25/2017. (X.18.) EMMI rendelet a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzését szabályozza.

16. Összegzés

A helyi szakmai program a „Bölcsődei nevelés – gondozás országos alapprogramja” alapján készült, azzal koherens.

Célunk egy korszerű, magas szakmai színvonalon működő mini bölcsőde beindítása, és működtetése, optimális felszereltséggel és személyi feltételekkel. A mini bölcsődénk működése, a szakmai programban foglaltak megvalósulása a közösségben élő családok életét segíti, a gyermekek pedig egy kiegyensúlyozott, egységes, egymásra épülő, azonos elveken nyugvó nevelési rendszerben fejlődhetnek tovább.

Bízunk abban, hogy a szakmai program a gyermekek életkori sajátosságait és a szakmai értékeket követve szolgálja a gyermekek sokoldalú személyiségfejlődését. Hisszük, hogy a szakmai program megvalósításával boldog gyermekkort, egészséges testi, lelki, szociális fejlődést biztosítunk a gyermekeknek, és a bölcsődés kor végére alkalmassá válnak az óvodai élet megkezdésére.

„ A gyerek az öröm, reménység. Gyöngye testében van valami világi, ártatlan lelkében van valami égi, egész kedves valója olyan nekünk, mint a tavaszi vetés: ígéret és gyönyörűség.”
(Gárdonyi Géza)

Egervár, 2024. augusztus 26.

Kovács Szilvia
igazgató

Záró rendelkezések

A Mini Bölcsődei szakmai program érvényessége:

2024. szeptember 01-től

A szakmai program módosításának lehetséges indokai

- jogszabályi változások
- a szakmai program egy-egy fejezetében való változás (partneri igények figyelembe vétele) esetén

A program módosításának szabályai:

- írásbeli előterjesztés az intézmény vezetőségének,
- írásbeli előterjesztés a nevelőtestületnek.

A módosítást nevelőtestületi többségi elv alapján lehet végrehajtani.

- A Szakmai Program 2024. szeptember 1-jén lép hatályba, és határozza meg a mini bölcsőde feladatait.
- A Program hozzáférhető a mini bölcsődébe járó gyermekek szülei, mini bölcsődébe készülő gyermekek szülei részére, továbbá a fenntartó és minden érdeklődő számára, megtekinthető a mini bölcsőde nyitvatartási idejében az igazgatónál.

Legitimációs záradék

A Mini Bölcsődei - helyi szakmai programot Egervár Község Önkormányzat Képviselő – testülete 2024.napján tartott képviselőtestületi ülésénszámú határozatával jóváhagyta.

Egervár, 2024.

Gyerkó Gábor
polgármester

MELLÉKLETEK

1. számú

Megállapodás bölcsődei ellátásra

Megállapodás, amely létrejött egyrészről,

- az intézmény neve: Egervári Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde
- az intézmény címe: 8913 Egervár, József Attila út 13.
- az intézmény törzskönyvi azonosítója:803427
- az intézmény adószáma: 15803421-1-20
- az intézmény fenntartójának neve: Egervár Községi Önkormányzat
- az intézmény fenntartójának címe: 8913 Egervár, Vár u. 2.
- az intézmény fenntartóját képviseli: Gyerkó Gábor, polgármester
- intézményvezető neve: Kovács Szilvia
- szakmai vezető neve: Kapcsándi Nikoletta
- az intézmény típusa: többcélú intézmény / óvoda - bölcsőde

másrészről az ellátást igénybe vevő, illetve törvényes képviselője részéről

Az alábbi gyermek vonatkozásában:

Természetes személyazonosító adatai:

- családi neve:..... utóneve:.....
- születési helye és ideje:.....

Egyéb adatai:

- lakcíme:.....
- tartózkodási helye:.....
- személyazonosításra szolgáló adata:.....
- TAJ száma:.....

A gyermek szülője/ vagy törvényes képviselője:

Természetes személyazonosító adatai:

- családi neve:.....utóneve:.....
- születési családi neve:.....utóneve:.....
- születési helye és ideje:.....
- anyja születési családi neve:.....utóneve:.....

Egyéb adatai:

- lakcíme:.....
- tartózkodási helye:.....
- személyazonosításra szolgáló adata:.....
- TAJ száma:.....
- telefonszáma:.....

illetve között a gyermek bölcsődei ellátására.

1. A megállapodás tárgya

Az intézmény az igénybe vevő részére mini bölcsődei ellátást nyújt.

Az intézmény a vonatkozó szolgáltatás nyújtására működési engedéllyel rendelkezik. (A működési engedélyének száma:.....)

Az ellátás nyújtásának pontos helye: 8913 Egervár, József Attila út 13.

2. Az ellátás időtartama

A felek tudomásul veszik, hogy az ellátás kezdetének időpontja.....év.....hó.....napja, valamint az intézmény az ellátást az ellátást igénybe vevő részére:

határozott, azaz:.....év.....hó.....napjáig terjedő,

határozatlan ☐

időtartamra szólóan biztosítja.

3. Az ellátást igénybe vevő számára nyújtott szolgáltatások tartalma 15/1998. (IV.30.)

NM rendelet szerint

A bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítani kell

a) a nevelés és gondozás feltételeit, így különösen

aa) a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,

ab) a felszerelési jegyzékben az adott ellátási forma tekintetében meghatározott textíliát, bútort, egyéb eszközöket és felszerelést,

ac) a játéktevékenység feltételeit,

ad) a szabadban való tartózkodás feltételeit; és

b) a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést azzal, hogy

ba) a bölcsődében és a mini bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően kell biztosítani,

A bölcsőde a gyermek, kiskorú számára az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

- a napközbeni ellátás során a bölcsőde biztosítja az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést.

A nappali ellátás kiterjed:

- a 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátására,
- az óvodára nem érett 4 éven aluli gyermek napközbeni ellátására,
- a sajátos nevelési igényű, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátására,

4. A személyi térítési díj megállapítására és megfizetésére vonatkozó szabályok

4.1. A személyi térítési díj összege

A személyi térítési díj konkrét összegben kerül megállapításra.

A gyermekvédelmi törvény 148. § (2) bekezdése, valamint a, a 151. § (3) és (4) bekezdése alapján a bölcsődei ellátás keretében biztosított:

- **gyermekétkeztetésre vonatkozó személyi térítési díj összege:..... Ft,**
- **gondozásért fizetendő térítési díj összege:Ft.**

A gyermekvédelmi törvény 21/B. § (1) bekezdés a) és c) pontja szerint gyermekétkeztetés vonatkozásában 100%- os normatív kedvezmény vehető figyelembe:

aa) a bölcsődei, mini bölcsődei ellátásban részesülő gyermek után, ha

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- a tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130 %- át,
- nevelésbe vették,

ba) azon aa) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek után, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény hatálya alá tartozó intézményben helyeztek el.

A személyi térítési díj megállapításánál a gyermekvédelmi törvény 150. § (1) bekezdés b) pontja alapján a gyermekek napközbeni ellátása körébe tartozó bölcsődei ellátása esetében a gyermek családjában az egy főre jutó rendszeres havi jövedelmet kell figyelembe venni.

Bölcsődében térítésmentesen kell biztosítani:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek
- a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek
- a három vagy több gyermekes család gyermekének
- az átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett gyermek
- a nevelésbe vett gyermek
- a védelembe vett gyermek gondozását.

A fentiek fennállása esetén gondozási díj sem szedhető.

A személyi térítési díj összege igénybe vevőnként nem haladhatja meg:

- a bölcsődében és mini bölcsődében nyújtott ellátás esetén, ha a fenntartó a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetés mellett a bölcsődei ellátás keretében nyújtott gondozásra is megállapít személyi térítési díjat, és a gyermek
 - nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben: az egy főre jutó rendszeres havi jövedelem 25%-át,
 - ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben részesül az egy főre jutó rendszeres havi jövedelem 20%-át.

4.2. A térítési díj kiszámítása

A gyermekétkeztetés személyi térítési díját az étkeztetést nyújtó intézmény vezetője az étkeztetési nyersanyagkötség napi összege általános forgalmi adóval növelt összegének és az igénybe vett étkezések számának a figyelembe vételével állapítja meg.

A gondozásért fizetendő személyi térítési díjat az intézmény vezetője állapítja meg, a fenntartó által megállapított gondozási díj, és a bölcsődében töltött napok figyelembevételével.

4.3. A térítési díj megfizetésére kötelezettek

A térítési díjat az ellátást igénybe vevő gyermek esetén a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő fizeti meg.

A térítési díj meg nem fizetése esetén késedelmi pótlék nem állapítható meg.

4.4. A személyi térítési díj megfizetése

A személyi térítési díjat (gondozási díj, étkezési díj) az igénybevétel napjától havonként, az étkezés igénybevételének hónapját követő hónap 10. napjáig kell befizetni. Ha a térítési díj fizetésére kötelezett személy a fentiekben megjelölt határidőn belül a személyi térítési díjfizetési kötelezettségének nem tesz eleget, akkor az intézményvezető 15 napos határidő megjelölésével felszólítja a kötelezettet az elmaradt személyi térítési díj megfizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telik el, akkor a díjhátralék nyilvántartásba vételre kerül. A nyilvántartott díjhátralékok behajtásáról az intézmény tájékoztatása alapján a fenntartó gondoskodik.

4.5. A személyi térítési díj felülvizsgálata

A személyi térítési díj összege- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény meghatározott kivételekkel- a megállapítás időpontjától függetlenül évente két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg.

5. A bölcsődei ellátás megszűnésének módjai a Gyvt. 37/A. § szerint

Az ellátás megszüntetésének módja:

- a) a határozott idejű elhelyezés esetén megjelölt időtartam - illetve meghosszabbított időtartam - leteltével,
- b) a jogosultsági feltételek megszüntetésével.

Az ellátás megszüntetését a törvényes képviselő kérelmezheti, melynek alapján az intézményvezető az ellátást megszünteti. Az ellátás a megegyezés időpontjában, illetve ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.

Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátást megszünteti, ha a jogosult a házirendet ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

Az ellátás megszüntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról az intézményvezető írásban értesíti a törvényes képviselőt. Egyet nem értés esetén a törvényes képviselő az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó végrehajtható határozatáig az ellátást biztosítani kell.

A bölcsődei ellátás megszűnik:

- ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő szeptember 1.-jével,
- ha a 3. életévét
 - január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott bölcsődei nevelési év végéig,
 - ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be a következő bölcsődei nevelési év végéig.

Meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

6. Nyilatkozat

A megállapodást kötő felek egyetértenek abban, hogy jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a tárgykört érintő hatályban lévő törvények és azok végrehajtási rendeletei, ill. az intézmény által kiadott házirend szabályai az irányadók.

A bölcsődei szolgáltatást igénybevevő szülő/gondviselő úgy nyilatkozik, hogy jelen megállapodás átvételekor a bölcsőde házirendjében írtakat is megismerte és tudomásul vette.

A szerződő felek a megállapodásban írtakat átolvasták, tartalmát megértették, és úgy írják alá, hogy az megfelel kölcsönös és egybehangzó akaratuknak.

Kelt.:.....

.....
igazgató

.....
szülő/gondviselő
törvényes képviselő

2. számú:

Nyilatkozat

Alulírott.....névszám
alatti lakos nyilatkozom, hogy az 1997. évi XXXI. törvény 33. §-a (2) bekezdése értelmében a bölcsődei ellátás tartalmáról, feltételeiről, az intézmény által rólam és a gyermekemről vezetett nyilvántartásokról, az intézmény házirendjéről, panaszjogom gyakorlásának módjáról, a szülői érdekképviselői fórumról a tájékoztatást megkaptam.

Mint gyermekem törvényes képviselője tudomásul veszem, hogy az 1997. évi XXXI. törvény 33. § (3) bekezdés b) és c) pontja értelmében a gyermekvédelmi törvény alapján vezetett nyilvántartásokhoz adatot szolgáltatni, valamint a jogosultsági feltételekben és a természetes személyazonosító adatokban történő változásokról az intézmény vezetőjét értesíteni kötelelességem.

A nyilatkozat mellékletét képezi: 1 db házirend.

Hozzájárulok és engedélyezem, hogy gyermekemről az intézményben készített fotókat és videofelvételeket a bölcsőde szakmai anyagaiban (Szakmai Program, tájékoztató, faliújság, szakmai előadások, konferenciákon, honlapon, kiadványokon, szakmai filmekben, stb.) felhasználhassa, és nyilvánosságra hozhassa.

Egervár,20.....

.....

szülő aláírása

3. számú melléklet

4 ÉVSZAK NAPIREND

„A gyermekek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend biztosítja a kereteket.”

Gyermekek őszi napirendje

- **7.00 - 8.00 óráig:** Gyermekek folyamatos átvétele. A kisgyermeknevelő a szülőktől tájékozódik a gyermek aktuális állapotáról. Szabad játéktevékenység biztosítás.
- **8.00 - 8.30 óráig:** Reggeli. A gyermek reggeliztetése közben a kisgyermeknevelő jelenléte biztosítja a családi, oldott légkörben történő étkezést. Szükség szerint fürdőszobai tevékenység.
- **8.30 - 9.45 óráig:** Szabad játéktevékenység biztosítása a csoportszobában.
- **9.45 - 10.00 óráig:** Tízórai
- **10.00 - 10.15 óráig:** Fürdőszobai tevékenység. Készülődés az udvarra.
- **10.15 - 11.15 óráig:** Játék az udvaron.
- **11.15 - 11.30 óráig:** Bejövetel. A kisgyermeknevelő a gyermekek egyéni gondozását végzi, az önálló sodási törekvéseket segítve. Készülődés az ebédhez.
- **11.30 - 12.00 óráig:** Ebéd. Szükség szerint fürdőszobai tevékenység.
- **12.00 - 14.30 óráig:** Alvás.
- **14.30 - 15.00 óráig:** Folyamatos ébresztés. Fürdőszobai tevékenység. Uzsonna.
- **15.00 - 17.00 óráig:** Szabad játéktevékenység a csoportban. Folyamatos hazaadás. A kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermekükkel kapcsolatos tudnivalókról.

Gyermekek téli napirendje

- **7.00 - 8.00 óráig:** A gyermekek kézmosást követően érkeznek. A kisgyermeknevelő a szülőktől tájékozódik a gyermek aktuális állapotáról. Szabad játéktevékenység.
- **8.00 - 8.30 óráig:** Reggeli. A gyermek reggeliztetése közben a kisgyermeknevelő jelenléte biztosítja a családi, oldott légkörben történő étkezést. Szükség szerint fürdőszobai tevékenység.
- **8.30 - 10.00 óráig:** Kisgyermeknevelő által kínált játéklehetőségek, kezdeményezések.

Egervári Mesevár Mini Bölcsőde - Szakmai Program

- **10.00 - 10.15 óráig:** Tízórai.
- **10.15 - 11.15 óráig:** Készülődés az udvarra, szükség szerint fürdőszoba használat, öltözködés, játék az udvaron. Rossz idő esetén játék a szobában, sószobában, illetve diavetítés.
- **11.15 - 11.30 óráig:** Bejövetel, vetkőzés, fürdőszoba használat. Szabad játéktevékenység. A kisgyermeknevelő a gyermekek egyéni gondozását végzi, az önállósodási törekvéseket segítve. Készülődés az ebédhez.
- **11.30 - 12.00 óráig:** Ebéd, étkezés után szájöblítés. Szükség szerint fürdőszobai tevékenység.
- **12.00 - 14.30 óráig:** Alvás, pihenés.
- **14.30 – 14.40 óráig:** Folyamatos ébresztés. Ébredési sorrendben fürdőszoba használat.
- **14.40 - 17.00 óráig:** Uzsonna, szabad játéktevékenység a csoportban. Folyamatos hazaadás.
A kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermekükkel kapcsolatos tudnivalókról.

Gyermekek tavaszi napirendje

- **7.00 - 8.00 óráig:** A gyermekek kézmosást követően érkeznek. A kisgyermeknevelő a szülőktől tájékozódik a gyermek aktuális állapotáról. Szabad játéktevékenység.
- **8.00 - 8.30 óráig:** Reggeli. A gyermek reggeliztetése közben a kisgyermeknevelő jelenléte biztosítja a családias, oldott légkörben történő étkezést. Szükség szerint fürdőszobai tevékenység.
- **8.30 – 9.45 óráig:** Kisgyermeknevelő által kínált játéklehetőségek, kezdeményezések.
- **9.45- 10.00 óráig:** Tízórai.
- **10.00 - 11.15 óráig:** Készülődés az udvarra, szükség szerint fürdőszoba használat, öltözködés, játék az udvaron. Rossz idő esetén játék a szobában, sószobában, illetve diavetítés.
- **11.15 - 11.30 óráig:** Bejövetel, vetkőzés, fürdőszoba használat. Szabad játéktevékenység. A kisgyermeknevelő a gyermekek egyéni gondozását végzi, az önállósodási törekvéseket segítve. Készülődés az ebédhez.
- **11.30 - 12.00 óráig:** Ebéd, étkezés után szájöblítés. Szükség szerint fürdőszobai tevékenység.

Egervári Mesevár Mini Bölcsőde - Szakmai Program

- **12.00 - 14.30 óráig:** Alvás, pihenés.
- **14.30 – 14.40 óráig:** Folyamatos ébresztés. Ébredési sorrendben fürdőszoba használat.
- **14.40 - 17.00 óráig:** Uzsonna, szabad játéktevékenység a csoportban. Folyamatos hazaadás.
A kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermekükkel kapcsolatos tudnivalókról.

Gyermekek nyári napirendje

- **7.00 - 8.00 óráig:** A gyermekek kézmosást követően érkeznek. A kisgyermeknevelő a szülőktől tájékozódik a gyermek aktuális állapotáról. Szabad játéktevékenység.
- **8.00 - 8.30 óráig:** Reggeli. A gyermek reggeliztetése közben a kisgyermeknevelő jelenléte biztosítja a családi, oldott légkörben történő étkezést. Szükség szerint fürdőszobai tevékenység.
- **8.30 - 10.00 óráig:** Levegőztetésre alkalmas idő esetén készülődés az udvarra, szükség szerint fürdőszoba használata. Szabad játék az udvaron, rossz idő esetén játék a szobában.
- **10.00 - 10.15 óráig:** Tízórai.
- **10.15 - 11.15 óráig:** Szabad játék az udvaron, kisgyermeknevelő által kínált játék lehetőségek, kezdeményezések.
- **11.15 - 11.30 óráig:** Bejövetel, vetkőzés, fürdőszoba használat. Szabad játéktevékenység. A kisgyermeknevelő a gyermekek egyéni gondozását végzi, az önállósodási törekvéseket segítve. Készülődés az ebédhez.
- **11.30 - 12.00 óráig:** Ebéd, étkezés után szájöblítés. Szükség szerint fürdőszobai tevékenység.
- **12.00 - 14.30 óráig:** Alvás, pihenés.
- **14.30 – 14.40 óráig:** Folyamatos ébresztés. Ébredési sorrendben fürdőszoba használat.
- **14.40 - 17.00 óráig:** Uzsonna, szabad játéktevékenység a csoportban. Folyamatos hazaadás.
A kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermekükkel kapcsolatos tudnivalókról.